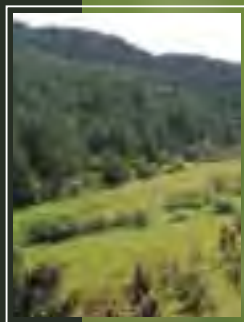

DIELNICE

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie. Hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie európskeho prírodného bohatstva – najzázračnejších a najohrozenejších biotopov¹ a druhov na území štátov EÚ. Sústavu NATURA 2000 tvoria **chránené vtáčie územia** vyhlasované s cieľom ochrany vtáctva a **územia európskeho významu** s cieľom ochrany ostatných vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov. O zaradení územia do sústavy NATURA 2000 rozhoduje Európska komisia, ktorá územia vyberá z predložených návrhov jednotlivých členských krajín.

ÚZEMIE EURÓPSKEHO VÝZNAMU DIELNICE

Identifikačný kód: SKUEV0381
Rozloha: 107, 354 ha
Nadmorská výška: 485 – 518 m n. m.

Kraj: Žilinský
Okres : Martin

¹ prírodný životný priestor charakterizovaný určitými vonkajšími podmienkami a súborom v ňom žijúcich organizmov (rastlín a živočíchov)

PRÍRODNÉ POMERY

Cennou súčasťou lokality sú najmä travinnobylinné spoločenstvá tvoriace významný biotop suchomilnej a teplomilnej flóry a fauny. Osobitný ráz oblasti dotvárajú porasty borievky obyčajnej s prímiesou borovice lesnej a teplomilných drevín, najmä krov. Časť plochy pokrýva lesný porast. Územie sa

Porasty borievky v území

vyznačuje vysokou biodiverzitou a zriedkavou bohatosťou populácií niektorých druhov motýľov a iných druhov, ktoré sú v iných častiach Turčianskej kotliny zriedkavé. Bol tu zaznamenaný výskyt viacerých vzácnych a ohrozených druhov národného alebo regionálneho významu.

Geologický podklad územia je tvorený horninami s vysokým obsahom vápnika a zásadité, na živiny bohaté, i keď väčšinou plytké sú aj pôdy, ktoré sa na ňom vyvinuli.

Vidlochvost feniklový
(*Papilio machaon*)

Ohniváčik štiavový
(*Lycaena hippothoe*)

Veternica lesná
(*Anemone sylvestris*)

Ďateľ veľký (*Dendrocopos major*)

Žina zelená (*Picus viridis*)

Postupujúca sukcesia drevinovej vegetácie

Jašterica bystrá (*Lacerta agilis*)

Znáška prhlaviara červenkastého (*Saxicola rubetra*)

NEGATÍVNE VPLYVY

Územie Dielníc bolo dlhodobou ľudskou činnosťou značne pozmenené. Človek zasiahol nielen do vegetačného krytu, ale menil aj tvar terénu. Spoločenstvá zahrnuté v území sa vyvinuli aj vďaka absencii intenzívneho poľnohospodárskeho využívania územia, no niektoré spôsoby extenzívneho hospodárenia sú pre ich

zachovanie potrebné. Hrozbu pre ich ďalšiu existenciu predstavuje nielen prirodzená sukcesia, ale najmä možnosť zavlečenia invázných druhov a možné snahy o intenzifikáciu poľnohospodárskeho využitia alebo naopak, zalesnenie lokality. Nevhodné je aj využívanie územia na jazdenie na terénnych motorkách.

Astra spišská (*Aster amelloides*)

Leziac

Kláštor pod Znievom

Slovany

Turčiansky Ďur

Soco

Ondrašová Moškovec

Abramová

Blažovce

LEGENDA

 SKUEV0381 Dielnice

Ľan tenkolistý (Linum tenuifolium)

OCHRANA ÚZEMIA

Územie zatiaľ nie je chránené v niektorej z kategórií národnej siete chránených území, ale vzhľadom na to, že je zahrnuté v Národnom zozname navrhovaných území európskeho významu, platí v ňom 2. stupeň ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

V území sa navrhuje diferencovaný manažment, k uplatneniu ktorého by malo dôjsť po vyhlásení územia

európskeho významu v niektorej z národných kategórií ochrany. Uvažuje sa s 2. a 3. stupňom ochrany, aby bolo zabezpečené zachovanie prírodných hodnôt územia a zároveň umožnené jeho primerané trvalo udržateľné využívanie spôsobom, ktorý prispieje k zachovaniu alebo dosiahnutiu priaznivého stavu cenných biotopov.

Každé územie európskeho významu sa po schválení Národného zoznamu navrhovaných ÚEV vládou SR (17. 3. 2004) považuje za chránené územie. Je to štádium tzv. **predbežnej ochrany**, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby sa stav európsky významných druhov a biotopov v území nezhoršoval. Toto obdobie môže trvať až 9 rokov, pričom počas prvých 3 rokov je národný zoznam posudzovaný v Európskej komisii a dochádza k definitívnemu výberu územia do sústavy NATURA 2000 a do maximálne ďalších 6 rokov dôjde k vyhláseniu územia. Predbežná ochrana je realizovaná prostredníctvom stupňov ochrany uvedených v národnom zozname. Podrobný zoznam parciel so zaradením k príslušnému stupňu ochrany pre ÚEV Dielnice, ako aj všetky ďalšie informácie o sústave NATURA 2000 na Slovensku nájdete na www.sopsr.sk/natura.

Stupne ochrany. Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je územná ochrana na Slovensku diferencovaná podľa stupňov ochrany. Najmenšie obmedzenia v prospech ochrany prírody predstavuje 1. stupeň (platí na celom území SR), najprísnejší je 5. stupeň (o. i. zahŕňa zákaz pohybu mimo vyznačených turistických chodníkov, zberu plodov a rušenia pokoja v záujme prítomných živočíchov a samozrejme vylučuje hospodársku činnosť). V prípade zónovania územia, jednotlivým zónam zodpovedajú príslušné stupne ochrany (zóna A = 5. stupeň, zóna B = 4. stupeň, zóna C = 3. stupeň, zóna D = 2. stupeň. 1. stupeň nemá priradenú zónu).

STAROSTLIVOSŤ O ÚZEMIE

Po prerokovaní s vlastníkmi a užívateľmi územia bude vypracovaný program starostlivosti stanovujúci zásady manažmentu, ktoré budú zahŕňať napr.:

- kosenie a odstraňovanie biomasy z trvalých trávnych porastov, vrátane odstraňovanie časti sukcesných drevín, invázných druhov rastlín a vyhrabávania stariny,
- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok rastlín a živočíchov,
- usmernenie návštevnosti územia.

Zarastajúce opustené pasienky

Vypracovaniu programu starostlivosti s navrhovanými opatreniami bude predchádzať ich prerokovanie so zainteresovanými vlastníkmi a užívateľmi územia. Nezávisle na tomto procese môžete s otázkami a návrhmi už teraz kontaktovať pracovníkov ŠOP SR – Správy NP Veľká Fatra.

Päťprstnica obyčajná (Gymnadenia conopsea)

Vstavač mužský (Orchis mascula)

Pavstavač hlavatý (Traunsteinera globosa)

ZOZNAM BIOTOPOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU V ÚZEMÍ

Typ biotopu	Kód NATURA 2000 (* prioritné biotopy)
Krovinové a kričkové biotopy Porasty borievky obyčajnej	5130
Prirodzené a poloprirodzené travinno-bylinné biotopy Dealpínske travinno-bylinné porasty	6190
Suchomilné travinno- bylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovištia <i>Orchidaceae</i>)	6210*
Nížinné a podhorské kosné lúky	6510

Porasty s borievkou obyčajnou (*Juniperus communis*)

ZOZNAM DRUHOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU V ÚZEMÍ

Skupina Slovenský názov	Vedecký názov (* prioritné druhy)
Motýle ohniváčik veľký	<i>Lycaena dispar</i>
Cicavce – šelmy vlk dravý medveď hnedý	<i>Canis lupus</i> * <i>Ursus arctos</i>

Ohniváčik veľký
(*Lycaena dispar*)

Vstavač vojenský
(*Orchis militaris*)

Vlk dravý
(*Canis lupus*)

Medveď hnedý
(*Ursus arctos*)

KONTAKTNÉ ADRESY

978-80-89310-20-3

Štátna ochrana prírody SR
Správa NP Veľká Fatra
Čachovský rad 7
038 61 Vrútky
Tel. 043/4284503

www.sopsr.sk/natura

Autori fotografií: © Z. Argalášová, © M. Boďová, © S. Harvančík, © V. Chilová, © H. Kalivoda,
© J. Ksiažek

Odborný text: Správa NP Veľká Fatra

Tento informačný materiál vydala ŠOP SR v rámci projektu Optimalizácia komunikácie
a informovania o chránených územiach zaradených do sústavy Natura 2000,
ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou.

Foto na obálke:

predná strana – päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), územie európskeho významu Dielnice, vlk dravý
(*Canis lupus*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*)

zadná strana – borievka obyčajná (*Juniperus communis*)

